

CALL FOR PAPERS 2023/2024

Did you find the articles interesting?
Would you like to respond to current article or contribute to future volumes?
We are seeking authors for both

CYIL

**Czech Yearbook
of International Law®**

**Tschechisches
Jahrbuch
des Internationalen Rechts**

Česká ročenka mezinárodního práva®

**Чешский ежегодник
международного права**

Tékkneska árbókin um alþjóðalög

CYArb®

**Czech (& Central European) Yearbook
of Arbitration®**

**Tschechisches (und mitteleuropäisches)
Jahrbuch der Schiedsgerichtsbarkeit**

**Česká (& Středoevropská) ročenka
rozhodčího řízení®**

**Чешский (и центрально-европейский)
ежегодник арбитража**

**Tékkneska (og mið-evrópska) árbókin
um gerðardómsrétt**

Next to the articles section, you are warmly invited to provide also contribution(s) to other sections of each of Yearbooks, including the case law section (also focused on the main topic of each of the Yearbooks), Book Reviews section or News and Reports section.

Please feel free to contact the editorial team via e-mail: editor@lexlata.pro with a title and short abstract of your article so we could evaluate it and decide on its publication. The contribution has to be prepared in accordance with our manuals, which could be found at www.czechyearbook.org, in the section “for authors”.

After the evaluation, a member of the editorial team shall contact you to discuss the date of delivery of the final article and execution of the publishing agreement. The article manuscripts are subject to revision by native speakers and editors with legal education to meet the language and professional quality.

editor@lexlata.pro

**www.lexlata.pro
www.czechyearbook.org**

Limits to Enforcement of National Interests

The increasing tendencies of nations to promote their country's own interests may be the reverse side of and a form of defence against globalisation, and in many regards such tendencies naturally also manifest themselves in law. This phenomenon represents a very broad category that includes, for instance, security issues, protection of a nation's own territory or territorial interests, etc. National tendencies in private law include, inter alia, the advancement of a country's own law (national law / law of national origin) as the properly determined applicable law, the application of the public policy exception, or the application of overriding mandatory provisions. Procedural aspects also represent a specific and, naturally, a most welcome topic for our yearbook, with such aspects typically including the jurisdiction of national judicial authorities, as well as the promotion of national interests in supranational judicial authorities, the recognition and enforcement of or, conversely, the refusal to recognise and enforce foreign decisions. We will especially welcome any articles dealing with specific cross-border manifestations of the effort to promote national interests and with their (non)compliance with international law and private international law, and the rules and principles thereof.

Die Grenzen der Durchsetzung nationaler Interessen

Die heute erstarkenden nationalstaatlichen Tendenzen zur Durchsetzung der eigenen Interessen, welche sich natürlich in vielerlei Hinsicht auch im Rechtswesen niederschlagen, können durchaus als Gegenpol zur Globalisierung verstanden werden und sind womöglich eine Art der gegen sie gerichteten Abwehr. Wir haben es hier mit einem überaus breit gefassten Problemkreis zu tun, der z.B. die Bereiche Sicherheit, Schutz des Hoheitsgebiets, generell territoriale Interessen usw. berührt. Im privatrechtlichen Bereich geht es diesbezüglich z.B. um die Bestimmung des anzuwendenden Rechts im Sinne der Durchsetzung der Anwendung des eigenen (innerstaatlichen bzw. aus nationalen Rechtsquellen herrührenden) Rechts, die Einrede der öffentlichen Ordnung (*ordre public*) oder den Gebrauch von Eingriffsnormen. Ein spezifischer und für unser Jahrbuch selbstverständlich willkommener Bereich sind auch die prozessrechtlichen Aspekte; als typisches Beispiel wären hier Fragen der Zuständigkeit der nationalen Justizorgane zu nennen, oder auch die Durchsetzung nationaler Interessen vor gerichtlichen Stellen supranationalen Charakters, oder die Anerkennung (bzw. Nichtanerkennung) und Vollstreckung ausländischer Entscheidungen. Uns ist insbesondere an Beiträgen gelegen, die sich mit spezifischen grenzüberschreitenden Phänomenen der Durchsetzung nationaler Interessen und deren (Un-)Vereinbarkeit mit dem Völkerrecht und dem internationalen Privatrecht, seinen Prinzipien und Grundsätzen befassen.

CYIL

Vol. XIV, 2023

Czech Yearbook
of International Law®

Tschechisches
Jahrbuch
des Internationalen
Rechts

Limity prosazování národních zájmů

Možná jistým protipólem globalizace a určitou formou obrany proti ní jsou sílící národní tendence k prosazování vlastních zájmů, které se samozřejmě projevují v mnoha ohledech i v právu. Jde o velmi širokou problematiku například v oblasti bezpečnosti, ochrany vlastního teritoria, resp. teritoriálních zájmů apod. V oblasti soukromoprávní jde třeba o otázku určování rozhodného práva v podobě prosazování použití vlastního práva (vnitrostátního práva / práva vnitrostátního původu), aplikaci výhrady veřejného pořádku, či používání imperativních norem. Specifickou a samozřejmě pro naši ročenku vítanou oblastí jsou též aspekty procesní; typickým příkladem je pak problematika pravomoci národních soudních orgánů, ale třeba i prosazování národních zájmů v rámci soudních orgánů nadnárodního charakteru, uznání nebo naopak odmítání uznání a výkonu cizích rozhodnutí. Uvítáme především příspěvky, které se budou zabývat specifickými přeshraničními projevy prosazování národních zájmů a jejich (ne)souladem s mezinárodním právem a mezinárodním právem soukromým, jeho principy a zásadami.

Границы продвижения национальных интересов

Вполне возможно, что своеобразной противоположностью глобализации и определенной формой защиты от нее являются растущие национальные тенденции, отстаивающие собственные интересы, которые, естественно, во многих направлениях также отражаются в законодательстве. Это очень широкий вопрос, например, в области безопасности, защиты собственной территории или территориальных интересов и т. п. В области частного права речь идет, например, о вопросе определения применимого права в виде продвижения возможности применения собственного права (национального права / права национального происхождения), применения оговорки публичного порядка или использования императивных норм. Процессуальные аспекты являются специфической и, разумеется, желанной темой для нашего ежегодника. Типичным примером следует назвать проблематику юрисдикции национальных судебных органов, а также продвижение национальных интересов в рамках судебных органов наднационального характера, признание или, наоборот, отказ в признании и приведении в исполнение иностранных решений. Мы будем рады статьям, посвященным специфическим трансграничным видам продвижения национальных интересов и их (не)соответствию международному праву и международному частному праву, его принципам и основам.

CYIL

Vol. XIV, 2023

Česká ročenka
mezinárodního práva®

Чешский ежегодник
международного права

Takmarkanir á fullnustu þjóðarhagsmuna

Aukin tilhneiging þjóða til að veita eigin hagsmunum forgang kann að vera hin hliðin á og jafnframt vörn gegn hnattvæðingu og að mörgu leyti birtist slík tilhneiging einnig í lögum. Þetta fyrirbæri spannar breitt svið, sem nær meðal annars til öryggismála, verndar landsvæðis og landhelgi o.fl. Í einkarétti birtist slík tilhneiging meðal annars í forgangi eigin réttar sem gildandi réttar, beitingu undantekninga á grundvelli allsherjarreglu eða beitingu ófrávíkjanlegra lagaákvæða. Réttarfarsleg atriði í þessu sambandi eru einnig kærkomið umræðuefni í árbókinni, þar sem slíkir þættir tengjast lögsögu innlendra dómstóla sem og baráttu fyrir þjóðarhagsmunum fyrir alþjóðlegum dómstólum, auk viðurkenningar og fullnustu erlendra dóma eða skorts á slíkri viðurkenningu og fullnustu. Ekki síður er óskað eftir greinum, sem fjalla um sérstök álitafni í tengslum við ágreiningsmál yfir landamæri og þar sem reynir á þjóðarhagsmuni, hvernig slíkt bæði samræmist og er í andstöðu við þjóðarrétt og lagaskilarétt og hvaða reglur og meginreglur gilda í því sambandi.

CYIL

Vol. XIV, 2023

Tékkneska árbókin
um alþjóðalög

Public Interest in Arbitration

Various forms of public-law elements and public interest have been increasingly encroaching upon arbitration, whether this involves the status of the parties, factoring in acts that could be prosecuted as anti-money laundering, corruption and many other violations, or the result of the nature of the disputes submitted to arbitration. This corroborates the fact that arbitration has become a widely-used and universal instrument for resolving both domestic and cross-border disputes, even including truly supranational and global disputes. Increasingly rigorous transparency requirements being measured against the traditional privacy and confidentiality of arbitration, the inalienable right of the parties to choose and to appoint the arbitrator being in conflict with the requirements of the maximum independence and impartiality of arbitrators that sometimes restrict the parties' right, and many other intensely discussed issues reveal the fact that arbitration has long ceased to be the exclusive domain of the individual relationship between the parties to the dispute, and that the autonomy of the parties, and indeed of the arbitrators themselves, is gradually being restricted, if not in fact in law. At the same time, however, arbitration is a process that has been measured more and more frequently against civil proceedings in courts, and has gradually become a full-fledged alternative to litigation. It appears as though, unless in entirely exceptional cases, the theory of the national and autonomous supranational nature of arbitration has given way to the domiciliation of arbitration in a given national environment, determined according to the place (seat) of arbitration in particular states, and to the importance of this place. That said, the influence of specific national procedural standards on arbitration is currently an indisputable fact. This also entails increasing demands for the application of fundamental national procedural rules and their principles in arbitration. This and many other related topics will represent the key subject of the XIIIth edition of CYArb® scheduled for 2023.

CYArb®

Vol. XIII, 2023

**Czech
(& Central European)
Yearbook
of Arbitration®**

Das öffentliche Interesse im Schiedsverfahren

Öffentlich-rechtliche Elemente und das öffentliche Interesse greifen in allerlei Formen mit immer größerer Intensität ins Schiedsverfahren ein, ob es nun um den Parteienstatus geht, die Berücksichtigung womöglich strafrechtlich relevanten Handelns (so etwa im Zuge des Kampfs gegen Geldwäsche, Korruption usw.), oder die Konsequenzen, die sich aus dem Charakter der im Schiedsverfahren entschiedenen Streitigkeiten ergeben. Dies bezeugt, dass das Schiedsverfahren mittlerweile nicht nur weite Verbreitung gefunden hat, sondern im Grunde zum universellen Instrument für die Beilegung von Streitigkeit ohne oder mit einem grenzüberschreitenden Bezug sowie auch globaler Streitigkeiten geworden ist. Gesteigerte Anforderungen an die Transparenz kontrastieren mit der traditionellen Nichtöffentlichkeit und Vertraulichkeit des Schiedsverfahrens, und das unveräußerliche Recht der Parteien auf Wahl des Schiedsrichters gerät in Konflikt mit Rufen nach größtmöglicher Unabhängigkeit und Unparteilichkeit der Schiedsrichter, welche dieses Recht der Parteien in bestimmten Fällen womöglich einschränken. Diese und viele weitere intensiv diskutierte Fragen zeigen, dass das Schiedsverfahren schon seit langem nicht mehr die ausschließliche Domäne individueller Beziehungen zwischen den Streitparteien ist, und dass wir Zeugen einer allmählichen, zumindest faktisch gegebenen Beschränkung der Parteienautonomie (und damit im Übrigen auch der Autonomie der Schiedsrichter selbst) sind. Zugleich wird das Schiedsverfahren immer häufiger am Zivilprozess vor den ordentlichen Gerichten gemessen, dessen vollwertige Alternative es mittlerweile geworden ist. Es scheint so, als ob die Theorie des anationalen und autonom-überstaatlichen Charakters des Schiedsverfahrens heute bis auf absolute Ausnahmen in den Hintergrund getreten ist, zugunsten einer Domizilierung des Schiedsverfahrens im konkreten nationalen Umfeld anhand des Verfahrensorts (Sitzes des Schiedsverfahrens) in konkreten Staaten, der dementsprechend größere Bedeutung erlangt hat. Dabei ist der Einfluss konkreter nationaler Prozessstandards auf das Schiedsverfahren heute nicht mehr wegzudiskutieren. Damit gehen wachsende Anforderungen an die Anwendung grundlegender nationaler Prozessvorschriften und deren Prinzipien im Schiedsverfahren einher. Diese und viele weitere zusammenhängende Themen stellen den Grundgedanken des für das Jahr 2023 geplanten XIII. Jahrgangs des CYArb® dar.

CYArb®

Vol. XIII, 2023

**Tschechisches
(und mitteleuropäisches)
Jahrbuch
der Schiedsgerichtsbarkeit**

Veřejný zájem v rozhodčím řízení

Veřejnoprávní prvky a veřejný zájem zasahují do rozhodčího řízení se stále větší intenzitou a v nejrůznějších formách, ať se jedná o status stran, zohledňování jednání, které může být trestně postižitelné jako boj proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, korupce a mnoho jiných, či o důsledek charakteru rozhodovaných sporů. Svědčí to o tom, že se rozhodčí řízení stalo nejen rozšířeným, ale i univerzálním nástrojem pro řešení sporů jak tuzemských, tak přeshraničních, či dokonce vskutku nadnárodních a globálních. Zvyšující se požadavky na transparentnost jsou poměřovány s tradiční neveřejností a důvěrností rozhodčího řízení, nezadatelné právo strany na určení rozhodce se dostává do konfliktu s požadavky na maximální nezávislost a nestrannost rozhodce, které toto právo stran v některých případech omezují a mnoho jiných intenzivně diskutovaných otázek ukazují, že rozhodčí řízení již dávno není výlučnou doménou individuálního vztahu mezi stranami sporu a že dochází k postupnému, minimálně faktickému, omezování autonomie stran a ostatně i samotných rozhodců. Rozhodčí řízení je však současně procesem, který je stále více poměřován s civilním řízením před soudy a postupně se stalo jeho plnohodnotnou alternativou. Zdá se, jako by teorie anacionálnosti a autonomního nadnárodního charakteru rozhodčího řízení až na naprosto výjimečné případy ustoupila před domicilací rozhodčího řízení v konkrétním národním prostředí podle místo (sídla) řízení v konkrétních státech a významem tohoto místa. Přitom vliv konkrétních národních procesních standardů na rozhodčí řízení je dnes neoddiskutovatelný. To s sebou přináší i vzrůstající požadavky na aplikaci základních národních procesních pravidel a jejich principů v rozhodčím řízení. Tato a mnoho dalších souvisejících témat budou představovat hlavní myšlenku třináctého ročníku CYArb® plánovaného na rok 2023.

CYArb®
Vol. XIII, 2023

**Česká
(& Středoevropská)
ročenka rozhodčího
řízení®**

Общественный интерес в арбитраже

Общественные элементы и общественные интересы с постоянно растущей интенсивностью и в различных формах вмешиваются в арбитраж, причем это касается как статуса сторон, учета действий, которые могут быть уголовно наказуемыми в связи с противодействием легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, борьбой с коррупцией и многими другими, так и последствий характера разрешаемых споров. Все это свидетельствует о том, что арбитраж стал не только широко распространенным, но и универсальным инструментом, используемым для разрешения споров – как внутренних, так и трансграничных или даже фактически транснациональных и глобальных. Возрастающие требования к прозрачности сопоставляются с традиционной непубличностью и конфиденциальностью арбитража, а неотъемлемое право стороны назначать арбитра противоречит требованиям максимальной степени независимости и беспристрастности арбитра, которые в некоторых случаях ограничивают это право сторон. Впрочем, многие другие активно обсуждаемые вопросы подтверждают, что арбитраж уже давно не является исключительной сферой индивидуальных отношений между сторонами в споре и что происходит постепенное как минимум фактическое ограничение независимости сторон и, более того, самих арбитров. Одновременно арбитраж представляет собой процесс, который все чаще сопоставляют с гражданским судебным процессом и который постепенно стал его полноценной альтернативой. Похоже, что теория анационализма и автономного наднационального характера арбитража, за исключением некоторых случаев, уступила место домицилию арбитража в конкретной национальной среде в зависимости от места (места нахождения) разбирательства в конкретных государствах и важности этого места. Кроме того, в настоящее время очевидно влияние конкретных национальных процессуальных норм на арбитраж. Это влечет за собой возрастающие требования к применению в арбитраже основных национальных процессуальных правил и их принципов. Данная и многие другие связанные с ней темы будут основной идеей тринадцатого выпуска ежегодника CYArb®, запланированного на 2023 год.

CYArb®
Vol. XIII, 2023

**Чешский
(и центрально-
европейский)
ежегодник арбитража**

Almannahagsmunir í gerðardómsrétti

Ýmsar birtingarmyndir opinbers réttar og almannahagsmuna hafa aukist í gerðardómsrétti, hvort sem um er að ræða atvik sem varða aðila, til dæmis í tengslum við peningabætti, spillingu og önnur slík afbrot eða eðli þeirra mála, sem fara fyrir gerðardóm. Þetta styður við þá staðreynd að gerðardómar hafa orðið vinsælt tæki til að leysa bæði innanlandságreining sem og ágreining yfir landamæri og sem jafnvel tengist yfirþjóðlegum eða alþjóðlegum deilumálum. Sífelld strangari kröfur um gagnsæi þarf að vega og meta í ljósi hefðbundinnar friðhelgi einkalífs og þagnarskyldu í gerðardómsrétti, sem og ófrávíkjanlegs réttar aðila til að velja og tilnefna gerðarmenn. Slíkt kann að stangast á við kröfur um fullt sjálfstæði og óhlutdrægni gerðarmanna, sem getur takmarkað rétt aðila í þessu sambandi. Slík og önnur álitamál varpa skýru ljósi á þá staðreynd að gerðardómsmeðferð er ekki lengur „einkamál“ aðila og að sjálfstæði bæði aðila og gerðarmanna hefur verið takmarkað í raun samkvæmt lögum. Á sama tíma er gerðardómsmeðferð í auknum mæli borin saman við málsmeðferð fyrir ríkisdómstólum og hefur hún smám saman orðið fullgildur valkostur í staðinn fyrir dómstólameðferð. Þar með má álykta (nema í undantekningartilvikum) að kenningin um óháð og yfirþjóðlegt eðli gerðardómsréttar hefur vikið fyrir gerðardómsrétti, sem dregur dóm af landrétti hverrar þjóðar og þar sem „staður“ gerðardómsmeðferðar hefur sífelld meira vægi. Þannig hafa áhrif innlends réttarfars haft óumdeilanleg áhrif á gerðardómsmeðferð og hefur það einnig aukið kröfur um beitingu reglna og meginreglna innlends réttarfars í gerðardómsmeðferð. Þessi og önnur tengd efni munu verða helstu viðfangsefni XIII. útgáfu CYArb®, sem áætlað er að gefa út árið 2023.

CYArb®

Vol. XIII, 2023

**Tékkneska
(og mið-evrópska)
árbókin
um gerðardómsrétt**

Force Majeure, Restrictions and Sanctions

Looking at modern history, it is probably impossible to find a time period in which one of these three terms and institutions, *force majeure*, *restrictions* and *sanctions*, would not be applied and discussed by the legal community. Especially recently, we are more often confronted with specific restrictions, or rather with situations in which it is not easy to determine which of the particular institutions and mechanisms we are really dealing with, and which consequences they carry.

The topic aims to focus on these three concepts in order to qualify them as legal institutes and to analyse the manifestations and common signs thereof, as well as to identify their differences, their application and the settlement of disputes arising out of situations brought by force majeure and the application of restrictions and/or sanctions.

Höhere Gewalt, Restriktionen und Sanktionen

Wohin der Blick in die Geschichte der Neuzeit auch fällt, man wird schwerlich einen Zeitabschnitt ausfindig machen, in dem die Rechtsinstitute *höhere Gewalt*, *Restriktionen*, *Sanktionen* nicht gebraucht und diskutiert wurden. Insbesondere in jüngerer Zeit finden wir uns mit spezifischen Restriktionen konfrontiert – bzw. besser gesagt mit Situationen, in denen es nicht leichtfällt zu bestimmen, welche konkreten Rechtsinstitute und Mechanismen zur Anwendung kommen und welche Folgen sie zeitigen.

Das Thema ist darum bemüht, sich auf diese drei Konzepte zu konzentrieren, um diese als Rechtsinstitute zu qualifizieren und deren Erscheinungsformen und charakteristischen Merkmale zu analysieren, sowie deren Unterschiede und jeweiligen Anwendungsbereiche zu identifizieren. Außerdem geht es um die Beilegung von Streitigkeiten, die sich aus Umständen höherer Gewalt ergeben, im Zusammenhang mit der Anwendung von Restriktionen und/oder Sanktionen.

CYIL

Vol. XV, 2024

Czech Yearbook
of International Law®

Tschechisches
Jahrbuch
des Internationalen
Rechts

Vyšší moc, restrikce a sankce

Pohledem do novodobé historie zřejmě nelze najít časový úsek, ve kterém by se nepoužívaly a nediskutovaly instituty *vyšší moc, restrikce, sankce*. Zejména v poslední době jsme konfrontováni se specifickými restrikcemi, nebo lépe řečeno se situacemi, ve kterých není lehké určit, o který z konkrétních institutů a mechanismů se jedná a které následky přináší.

Téma se snaží zaměřit na tyto tři koncepty za účelem jejich kvalifikace jakožto institutů a analýzy jejich projevů, typických znaků, stejně jako identifikace jejich vzájemných rozdílů, aplikace, a řešení sporů vyplývajících ze situací způsobených vyšší mocí v souvislosti aplikací restrikcí a/nebo sankcí.

Форс-мажорные обстоятельства, ограничения и санкции

Рассматривая современную историю, весьма сложно найти такой период времени, в течение которого не использовались бы и не обсуждались такие институты, как *действие непреодолимой силы, ограничения и санкции*. Особенно в последнее время мы сталкиваемся со специфическими ограничениями или, точнее, с ситуациями, в которых с трудом удастся определить, о каких конкретных институтах и механизмах идет речь и какие из них вытекают последствия.

Тема посвящается рассмотрению этих трех понятий с целью их квалификации как институтов и анализа их проявления, типичных признаков, определения их взаимных отличий, применения, а также разрешению споров возникающих в результате действия непреодолимой силы в связи с применением ограничений и/или санкций.

CYIL

Vol. XV, 2024

Česká ročenka
mezinárodního práva®

Чешский ежегодник
международного права

Force majeure, takmarkanir og refsiaðgerðir

Í samtímasögunni er líklega ekki hægt að finna tímabil þar sem þessi þrjú hugtök, *force majeure*, *takmarkanir* og *refsiaðgerðir*, hafa ekki verið til umræðu í lögfræðisamfélaginu. Einkum má segja að undanfarið hafi ákveðnar takmarkanir verið til staðar í heiminum eða hugsanlega fremur tiltekið ástand, sem erfitt er að skilgreina og sem ekki er ljóst hvaða afleiðingar hefur í för með sér.

Í þessari árbók verður sjónum beint að þessum þremur hugtökum, í þeim tilgangi að greina birtingarmyndir þeirra og almenn einkenni, auk þess sem metið verður hvað skilur á milli þeirra og hvernig þeim er beitt þegar deilumál spretta í tengslum við þau.

CYIL

Vol. XV, 2024

Tékkneska árbókin
um alþjóðalög

Abuse of Arbitration

The popularity of arbitration is on the rise in the modern world. Although there is an effort to expand the practicability and reach thereof, it is necessary to keep in mind that it has certain limits. However, due to the latency of the “boundaries” limiting the scope of arbitration, there is a growing effort to abuse arbitration so as to exploit it, or at least use it in such a way and in such situations for which arbitration was not intended. In the same way, however, certain elements of arbitral proceedings are being abused as well, where it is not just a question of pushing these “imaginary boundaries”, but rather the abuse of arbitration itself.

In order to ensure and define basic rules (including ethical rules) to prevent the above-mentioned practices, the aim of the chosen topic is to focus on possible cases of abuse of arbitration, both at the substantive and procedural level, in order to identify and clarify them.

Missbrauch des Schiedsverfahrens

Das Schiedsverfahren erfreut sich in der modernen Welt immer größerer Beliebtheit. Ungeachtet der Bemühungen hin zu einer Ausweitung seiner Möglichkeiten und seiner Reichweite sollten doch bestimmte Grenzen des Schiedsverfahrens im Auge behalten werden. Angesichts der Latenz der „Grenzen“, die der Reichweite des Schiedsverfahrens gezogen sind, stößt man jedoch immer häufiger auf Versuche des Missbrauchs, oder zumindest der Ausnutzung des Schiedsverfahrens auf eine Art und Weise bzw. in bestimmten Situationen, die für ein Schiedsverfahren so nicht statthaft sind. Trotzdem kommt es immer wieder zum Missbrauch bestimmter Elemente auch im Verlauf des Schiedsverfahrens, ohne dass strikt eine Verschiebung „fiktiver Grenzen“ vorläge; eher handelt es sich wohl um einen Missbrauch des Schiedsverfahrens als solchem.

Um die grundlegenden (u.a. auch ethischen) Regeln abzustecken und zu gewährleisten, die den o.g. Praktiken Einhalt gebieten, setzt sich das vorliegende Thema zum Ziel, mögliche Fälle des Missbrauchs von Schiedsverfahren auf materiellrechtlicher wie verfahrensrechtlicher Ebene zwecks Identifizierung und Klärung näher zu beleuchten.

CYArb®
Vol. XIV, 2024

**Czech
(& Central European)
Yearbook
of Arbitration®**

**Tschechisches
(und mitteleuropäisches)
Jahrbuch
der Schiedsgerichtsbarkeit**

Zneužití rozhodčího řízení

Popularita rozhodčího řízení je v moderním světě na vzestupu. Přestože existuje snaha o rozšíření jeho možností a dosahu, je třeba mít na paměti i určité limity rozhodčího řízení. Vzhledem k latenci „hranic“ limitujících rozsah rozhodčího řízení se však lze stále častěji setkat i s pokusy o jeho zneužívání, či alespoň jeho využití způsobem a v situacích, na které rozhodčí řízení směřovat nemělo. Stejně tak ovšem dochází ke zneužívání některých prvků i v průběhu rozhodčího řízení, kde se nejedná jen o posouvání „pomyslných hranic“, ale spíše o zneužití rozhodčího řízení samotného.

Pro zajištění a vymezení základních pravidel (včetně etických pravidel), která výše uvedeným praktikám zabraňují, má zvolené téma ambici zaměřit se na možné případy zneužití rozhodčího řízení, a to jak v hmotněprávní, tak procesní rovině, za účelem jejich identifikace a objasnění.

Злоупотребление арбитражем

В современном мире с каждым годом растет популярность арбитража. Несмотря на то что предпринимаются усилия по расширению его возможностей и сферы действия, следует также иметь в виду определенные лимиты арбитража. Однако из-за латентности «границ», ограничивающих сферу действия арбитража, все чаще встречаются попытки злоупотребления им или, по крайней мере, использования арбитража таким образом и в таких ситуациях, в которых он не должен применяться. Впрочем, аналогично происходит злоупотребление некоторыми элементами в ходе арбитражного разбирательства, где речь идет не только о смещении «воображаемых границ», но скорее о злоупотреблении самим арбитражем.

В целях гарантирования и определения основных правил (в том числе этических правил), препятствующих вышеупомянутым практикам, выбранная тема ставит перед собой задачу рассмотреть возможные случаи злоупотребления арбитражем, причем как в материальном, так и в процедурном плане, а также их идентифицировать и объяснить.

CYArb®

Vol. XIV, 2024

**Česká
(& Středoevropská)
ročenka rozhodčího
řízení®**

**Чешский
(и центрально-
европейский)
ежегодник арбитража**

Misnotkun á gerðardómsmeðferð

Vinsældir gerðardómsmeðferðar vaxa stöðugt. Þrátt fyrir viðleitni til að auka notagildi og útbreiðslu gerðardómsmeðferðar, er mikilvægt að muna að slíkt er háð ákveðnum takmörkum. Þar sem „mörk“ gerðardómsmeðferðar eru að sumu leyti óljós, hefur í auknum mæli borið á tilraunum til að misnota gerðardómsmeðferð eða a.m.k. til að nota hana með öðrum hætti og í öðrum tilvikum en henni hefur verið ætlað til þessa. Einnig eru dæmi um að tilteknir þættir gerðardómsmeðferðar séu misnotaðir, þ.e. ekki eingöngu í sambandi við mörk gerðardómsmeðferðar sem slíkrar, heldur í tengslum við kjarna hennar, sem skilgreina má sem beina misnotkun á gerðardómsmeðferð.

Í því skyni að skapa og skilgreina tilteknar grundvallarreglur (þ. á m. siðareglur), sem ætlað er að koma í veg fyrir slíka misnotkun, mun efni þessarar árbókar fjalla um tilvik þar sem slík misnotkun hefur átt sér stað, bæði varðandi efnisreglur og formreglur gerðardómsmeðferðar.

CYArb®
Vol. XIV, 2024

**Tékkneska
(og mið-evrópska)
árbókin
um gerðardómsrétt**

Lex Lata B.V. International LAW & Research

Mauritskade 45-b 2514 HG The Hague The Netherlands T +31 (0)70 36 01 950 F +31 (0)70 36 06 912

Chamber of Commerce The Hague No. 51056135 VAT No: NL-8230.70.578.B.01

Lex Lata B.V. – Czech branch, Tax No: CZ684635342, E-mail: editor@lexlata.pro

www.lexlata.pro; www.czechyearbook.org

editor@lexlata.pro

www.lexlata.pro; www.czechyearbook.org

